

19 60

NAŠA LUČ

8

*Do naših vinorodnih krajev
je prišel čas trgatve . . .*

Fatimski škof poziva

Škof iz mesta Leiria, kamor spada tudi znani kraj Fatima na Portugalskem, je pozval vse škofe po svetu, naj organizirajo za obletnico Marijinih prikazovanj, dne 13. oktobra, spokorne pobožnosti. Povsod naj bi skupno prosili za spreobrnjenje Rusije, da bi ljudje začeli živeti bolj krščansko in da bi nastopila res doba pravega miru. Usoda sveta leži v rokah božjega usmiljenja. Žalitve Boga namreč izivajo božjo kazen.

Mesec oktober je mesec sv. rožnega venca. Pridružimo se tudi mi armadam molilcev!

DOSTAVEK

V zadnji številki je uvodni članek na str. 1 govoril o *spoštovanju naših očetov*. Opazili smo, da sta izpadla pred zadnjim odstavkom na str. 1 kar dva odstavka, ji ju objavljamo sedaj:

Kje sô (naši očetje) črpali moč za tako težak poklic?

V največjo oporo jim je bila zavest, da so delali in se mučili za svojo družino. Bog

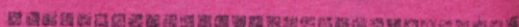
ve, kolikokrat je našim očetom v tesnobi zastajal korak, ko so se bližali rudniku, a jim je misel na ženo in otročiče vedno dala novih moči za težko rudarsko življenje.

Moremo reči, da so naši očetje v ogromni večini bili **MOZJE DOLŽNOSTI**, skrbni in ljubeči družinski poglavarji, ki niso varčevali z napori in žrtvami, kadar je šlo za te, ki so bili izročeni njihovi brigi.

Zna obljubljeni. — Fant je srečal dekle med počitnicami. Zagledal se je vanjo in na vsak način jo je hotel imeti za ženo. »Draga moja, kajne, midva se bova poročila? Če me vzameš, te bom naredil za kraljico. Pokril te bom z briljanti in najlepšimi biseri na svetu. Ponudil ti bom zvezde na nebu in dal ti bom luno v njenem sijaju. Poiskal bom stanovanje, z dveh sobama samo in kuhinjo . . .«

UREDNIŠKI KOTICEK:

M. Zupančič, Francija: Pride na vrsto prihodnjič

N * A * Š * A * L * U * Č

**Vez med Slovenci
po Zapadni Evropi**

9. LETNIK

»«

List izide desetkrat v letu, vsak mesec razen junija in avgusta.

»«

Za uredništvo odgovorja: dr. Janko Hornböck. Založba: Družba sv. Mohorja, Tiska: Tiskarna Družbe sv. Mohorja. Vsi v Celovecu.

Naslov uredništva in uprave:

» **NAŠA LUČ**«, Viktringer Ring 26,
Celovec-Klagenfurt, Austria.

»«

List naročajte pri poverjenikih ali naravnost pri upravi. Če ga naročate pri upravi v Celovecu, stane na leto: 28 šil., 50 bfr., 6 ffr., 4 h. gld., 5 DM, 700 lir, 12 angl. šil., 1.50 dol.

Printed in Austria.

OKTOBER 1960

Molek prav zlati
naj bode družina:
kar staršem je dati,
naj prejme mladina.

Oče in mati
sta niz, ki vse strinja,
in križec še hkrati
ter draga svetinja.

Iz pesmi, ki jo je napisal
za novi Mohorjev koledar
Valentin Polanšek.

„Piši slovensko!“

Tujina z vso silo privlači
našo mladino. Zato morajo
starši pri slovenski vzgoji svo-
jih otrok često pokazati dokaj
odločnosti in doslednosti.

Mala Zinka je morala za več
mesecev v okrevališče. S tež-
kim srcem se je poslovila od
mame, ata in brata. Iz zdrav-
vilišča se je hotela domačim
čimprej pismeno oglasiti. Ker
je v hiši „službeni“ jezik bila
slovenščina, je Zinka lepo go-
vorila slovensko. A pisati ni
znala, ker se pač tega ni nikjer
naučila. Zato je pisala v je-
ziku, ki se ga je naučila v
šoli.

Oče Anton, sicer dobričina,
ni bil zadovoljen s hčerkino
dopisnico. Vrnil jo je s pripom-
bo: „Ne razumem tvoje ga pi-
sanja. Piši slovensko!“

Boj za mladino

V svetu se danes odigrava silna borba za mladino.
Ne brez razloga!

Sodobni človek se namreč dobro zaveda, da bo bo-
dočnost pripadala tistemu, ki bo imel mladino za seboj.

Mladina je tudi za slovensko izseljenstvo eden naj-
bolj perečih problemov.

S tesnobo v srcu doživljamo, kako drug za drugim
pešajo in umirajo stebri slovenske skupnosti v tujini.

Kdo bo nadaljeval njihovo delo?

Oči vseh so uprte v mladino.

*

Kako je z našo mladino?

Ta zadeva je za slovensko stvar v tujini izredno
težka.

Naša mladina dorašča v tujem svetu.

A človek je v veliki meri otrok svojega okolja. Na-
ša mladina je torej otrok okolja, ki ga sestavljajo dru-
žina, šola, ulica in sploh družba.

V slovenski mladini na tujem se torej križajo vplivi
domovine in tujine, »starega in novega sveta«.

Kateri svet bo prevladal?

Čisto jasno je, da so močnejši vplivi tujine. Otrok
dolga leta presedi v tujih šolah, ki ga smotrno vzgajajo
za življenje, a obenem odtujujejo vrednotam in idea-
lom »starega sveta«. V tuji šoli dobi otrok prijatelje,
ki so nova vez s tujino. Ko otrok dorašča, začne resne-
je misliti na bodočnost. Njegova življenjska pot bo po
vsej verjetnosti tekla v tujini. Vzgaja se v tujini za
tujino.

S tem se vedno bolj rahljajo vezi otrok naših izse-
ljencev do Slovenije in tujina postaja zanje domovina.

Tako pada list za listom z drevesa našega naroda.
Naši starši se pri tem često počutijo kot koklja, ki je
zlegla račke. Račke brezskrbno plavajo po vodi, koklja
pa brez moči stoji na bregu in tesnobno gleda za nji-
mi...

*

Kakšen naj bo naš odnos do tega pojava?

Ostati moramo v mejah stvarnosti.

Od naše mladine ne moremo zahtevati nemogočih
stvari.

Naravno je, da se otroci udomačijo v kraju, kjer
jim potekajo brezskrbna leta. Potrebno je, da ti čim
popolneje obvladajo krajevni jezik, poznajo državne
zakone in ljudske običaje ter jih spoštujejo. Razum-
ljivo je, da jim ta zemlja postaja draga in začno pola-
goma čutiti z njo. Enako ne moremo nasprotovati te-

mu, da mnogi od mlajših, ki se ne mislijo več za stalno vrniti v našo domovino, sprejmejo tuje državljanstvo.

Vse to je prav.

Toda s tem še ni rečeno, da moramo pozabiti in zatajiti svojo preteklost in prekiniti vse stike z narodom, iz katerega izhajamo. To bi bilo nenaravno! Narodnost in državljanstvo sta dva različna pojma. Otrok slovenskih staršev, ki je postal tuj državljan, je po narodnosti še vedno Slovenec. In tega naj se ne boji javno pokazati. Kakor ima namreč tujina pravico, da jo mi spoštujemo, tako imamo mi pravico, da nas ona spoštuje.

*

Načelno torej glede slovenske mladine v tujini ni posebnih težav. Dolžnosti naše mladine do tujine in do svojega naroda so popolnoma združljive.

A drugo je vprašanje, k a k o slovensko mladino v tujini n a v d u š i t i za delo za slovenske ideale.

Zdi se, da k temu cilju vodi ena sama pot.

Rekli smo, da je človek otrok svojega okolja.

Ta zakon moramo tudi mi upoštevati.

Ako hočemo, da bo naša mladina imela še kaj srca za to, kar nam je drago in sveto, **MORAMO POSKRIBETI, DA BO TA MLADINA DORAŠČALA V SLOVENSKEM OKOLJU.**

Za naše otroke v tujini moramo ostvariti slovensko okolje.

Prvo in najbolj naravno okolje za otroke je **DRUŽINA.** Naj bo to okolje **RES slovensko!**

Kako v naši družini na tujem ostvariti slovensko okolje?

V DRUŽINI NAJ SE GOVORI IN ČUTI SLOVENSKO!

Iz naših domov na tujem naj diha Slovenija. Iz ureditve naših stanovanj naj odseva naša ljubezen do slovenske zemlje. Naša ognjišča naj bodo slovenski otočiči na tujem.

V takem okolju bo prva otrokova beseda slovenska beseda in prva pesmica slovenska pesmica. Okusne slike na steni mu bodo govorile o lepotah slovenske domovine. Razpoloženje staršev in vzdušje doma bosta polagoma rodila odgovarjajoč odmev v otrokovi duševnosti. Iz malega kričača bo začel rasti pravi Slovenec.

*

Toda naloga še ni končana. Težave se šele začnajo.

Otrok začne hoditi v šolo. Sistematično se uči tujeje jezika. Dan za dnem v tujem jeziku srka učenost tega sveta. Kmalu bolje obvlada tuj jezik kakor svojega. V tujem okolju se počuti vedno bolj domače. Otrok je na tem, da se popolnoma potujiči.

Moremo si misliti zadrego in žalost otroka, ki ga je mučilo domotožje. Kaj naj stori? No, podjetna Zinka ni dolgo pomišljala. Vzela je peresnik in po načelu „Piši, kot govoriš“, v jeziku svojih staršev sporočala svoje vtise in želje. Ni bilo vse točno po pravopisu, a doma so razumeli, kaj je hotela povedati.

Odtlej je vedno pisala slovensko in danes ji pisanje v slovenščini ne povzroča več nobenih težav. Hvaležna je očetu, da jo je tedaj „zabil“ s: „Piši slovensko!“

K-ov.

KJER JE

dobra volja . . .

„O, gospod K-ov! Le pridite, pridite!“ me je nadvse prijazno in v lepi slovenščini sprejel mali Milan, ko sem pozvonil na številki 57 v industrijski ulici v Ostendah.

„Mama, g. K-ov je tu!“ je klical Milan, ko mi je odpiral vrata v salon. Ko sem pozdravljaj gospo Slavko, sta okrog nje kot srnici skakali Ingrid, ki mi v znak posebne naklonjenosti pravi „stric“, in Rezika, iz katere očkov odsevata dobrotta in vdanost. Očka g. Remo se še ni vrnil z dela.

S posebnim zadoščanjem obiščem to družino, kadar se mi ponudi priložnost. G. Remo je Flamec, njegova soproga ga. Slavka pa Slovenka, ki je vse šole dovršila v tujem jeziku. Ker živijo daleč od vseh strnjenejših slovenskih naselij v tujini, bi človek pričakoval, da je gospa že zelo pozabila slovensko, da o otrocih sploh ne govorimo.

Toda nel

V hiši se govori slovensko. G. Remo odlično govori slovensko. Enako otroci.

Iz srca jim čestitamo!

Pri tem se spomnimo z grenkobo v srcu na rojake in rojakinje, ki so hodili samo v slovenske šole, pa po nekaj letih bivanja v tujini „pozabijo“ svoj materinski jezik ter med seboj in otroki govorijo v tujem jeziku...

Družina g. Remo-a in ge. Slavce vsem Slovencem v tujini nudi krasen primer, kaj se more doseči, kjer je DOBRA VOLJA.

K-ov.

Družini bi tu morala priskočiti na pomoč vsaj zasilna slovenska šola. Ker je to zaradi razkropljenosti naših družin malokje mogoče, ostaja glavno breme za slovensko vzgojo otrok še vedno na ramenih staršev. Slovenska skupnost v tujini pa naj bi oskrbela učbenike slovenskega jezika, prilagojene otrokom, ki obiskujejo angleške, francoske, nemške in nizozemske šole. Enako naj bi slovenska skupnost naši mladini nudila dovolj njej odgovarjajočega slovenskega branja.

*

Tudi izven družinskega kroga moramo ostvarjati slovenska okolja za našo mladino. V ta namen nam odlično služijo naša društva s svojimi pevskimi zbori, ki so ljubke oaze sredi tujega sveta.

Kakor moramo biti sicer globoko hvaležni našim društvom za njihovo večdesetletno plodovito delo med rojaki v tujini, se vendar vsiljuje misel, da se je na splošno premalo mislilo na bodočnost, premalo pažnje se je posvečalo mladini. Mladina bi morala biti ena glavnih skrbi naše povezanosti. Vsako društvo bi moralo imeti mladinski odsek, kjer bi se zbirali naši mlajši, se vzgajali v slovenskem duhu ter se tako pripravljali za delo za slovensko stvar.

*

Kratko smo opozorili na problem slovenske mladine v tujini in nakazali njegovo rešitev. V tej točki stojijo naše družine in naša društva pred izredno težko nalogo. Samo ljudje, ki vedo, kaj hočejo, morajo tu uspeti. Potrebni so močni značaji, ker se je tu treba boriti in plavati proti toku.

Nemarnost v tej zadevi pomeni samomor. Kajti dobro se moramo zavedati, bratje in sestre, da od smotrne skrbi za našo mladino zavisi usoda slovenske skupnosti in njenega poslanstva v tujini.

V-ko.

Neskončno vzvišen

Od pota utrujen je v Samariji sedel Jezus ob vodnjaku. Bilo je okoli opoldne. Pride žena Samarijanka, da bi zajela vode. Jezus! jo poprosi, naj mu da piti. Iz tega nastane pogovor, v katerem pravi Jezus dobesedno, da je Bog »duh«.

1. Bog je duh.

Okoli nas je mnogo stvari, ki jih ne vidimo in ne otipamo, pa vendar nedvomno so. Mislimo samo na radijske valove. Pameti tudi ne vidimo, pa ne dvomimo, da jo imamo. Duše ne vidimo, pa duša je, saj zaznavamo njene učinke. Prav tako tudi

Boga ne vidimo, ker je *duh*, telesa pa nima.

Boga si niti predstavljati ne moremo, ker je samo on takšen in mu ni nobena reč podobna. Vse naše predstave ob Bogu so slabe, ker si Boga vedno preveč po človeško predstavljamo, kot da bi imel tudi on telo.

2. Bog je sam od sebe.

Bog je neskončno bolj vzvišen, kakor si moremo misliti in povedati. To nam postane jasno, če pomislimo, kakšna je razlika med njim in stvarmi. Nekoč ni bilo nobene stvari, vse so nastale. Stvari še zdaj

nastajajo, se spreminjajo in preminevajo. Pri Bogu je pa drugače. Bog je vedno bil, ni nastal, se ne spreminjal in ne bo nikoli nekal biti. Kar ima, tudi ni od nikogar prejel. To je Bog o sebi sam povedal, ko je Mojzesu rekel iz gorečega grma: »Jaz sem, ki sem«. Bog je torej *sam od sebe*. Zato je tudi večni in nespremenljiv.

3. Bog je neskončno popoln.

Stvari so omejene in nepopolne. Bog pa je neskončen in nima nobene nepopolnosti, vse dobro pa ima v najvišji meri. To se pravi, da je neskončno popoln.

Bog je najbolj popoln duh. Ima torej tudi najbolj popoln um, kar se pravi, da vse vidi in vse ve, je vseveden in neskončno moder. Ima tudi najbolj popolno vo-

ljo, s katero premore vse, zato je vsemogočen.

Kar smo povedali, odgovarja na vprašanja:

1. *Kakšen je Bog?* — 2. *Zakaj pravimo: Bog je večni?* — 3. *Zakaj pravimo: Bog je vseveden?* — 4. *Zakaj pravimo: Bog je vsemogočen?*

O tem najdemo v svetem pismu lepo povedano v knjigi preroka Malahije (3,6): „Jaz sem, ki sem, in se ne spreminjam“. V knjigi psalmov pa čitamo: „Kako mnogo je tvojih del, Gospod. Vse si z modrostjo naredil“ (Psalm 103, 24), „Karkoli Gospod hoče, dela na nebu in na zemlji, v morju in v vseh vodnih globinah“ (Ps 134, 6).

Simbol božjih lastnosti (ponazoritev) je trikotnik, sredi katerega je vsevedno božje oko (ponazoritev božje vsevednosti); roka, ki drži zemeljsko oblo (ponazoritev božje vsemogočnosti).

Zaključek: Neutrudljiv razširjevalec Kristusovega evangelija apostol Pavel je povedal ta nauk v pismu učencu Timoteju (1 Tim 1, 17): »Kralju vekov, neminljivemu, nevidnemu, edinemu Bogu čast in slava na vekov vek!«

Daj mi rože

Sin moj, daj mi rože,
zdaj še sonce sije, —
še ljubezni željno
srce v prsih bije.

Na samotno okno
tja bi rože dala,
da bi v mrak večerni
luč iz njih sijala.

Zdaj prinesi rože!
Ko srcé obstane,
ni potreba cvetja.
To ga več ne zgane.

Takrat z drobnim peskom
grob posut napravi!
Križ samo prinesi
in ga nanj postavi.

R., Francija

OPOMIN, KAZEN in VZGOJA

Nekateri starši so v opominih in kaznih nedosledni. Za eno in isto stvar, ki jo otrok stori, se mu enkrat smejejo, drugič pa ga za isto stvar tepejo.

Še bolj nedosledni so pri opominih in kaznih tisti starši, ki se jim otrok takoj nato, ko so ga kaznovali, začne smiliti. S tem otrokom zelo škodujejo.

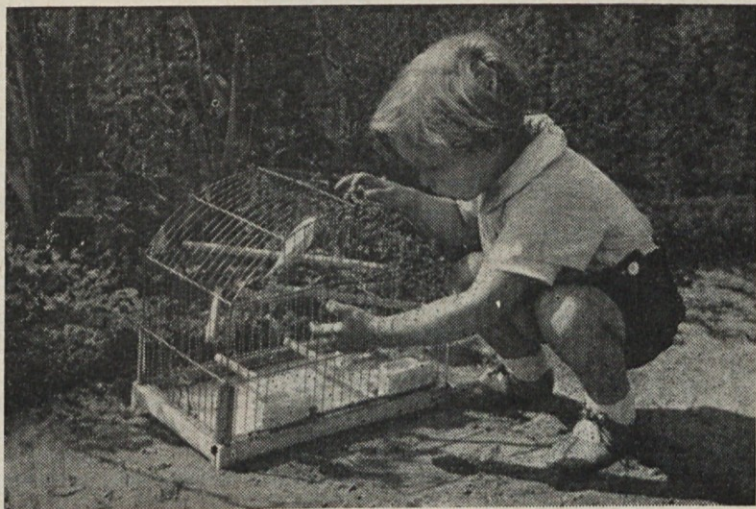
Je pa še ena vrsta vzgojiteljev, ki so najbolj nedosledni. To so tisti, *kjer eden kara, drugi zagovarja; eden kaznuje, drugi opravičuje*.

Pri vzgoji si morata oče in mati biti edina. Oba morata isto hoteti, isto govoriti in delati.

Naslednji dogodek naj to pojasni.

Živela sta dva zakonca. Imela sta vrtiček, ki sta ga že vsega prekopala in posejala, samo ena greda je še ostala prazna. Ker pa sta se imela zelo rada, je hotel mož ženo

Mala prijateljca

presenetiti in ji narediti veselje. Zato gre in skrivaj poseje na prazno gredo solato. Drugi dan pa hoče isto tudi žena. Ne da bi mož opazil, gre in posadi na gredo fižol. »Da bom njemu naredila veselje«, si je mislila. Vsak dan gresta mož in žena, vsak skrivaj, na isto gredo plet, ne da bi vedela, kaj je drugi posejal. Mož je mislil, da je fižol, ki je začel poganjati, plevel, in ga je začel ruvati; žena pa je mislila, da je solata, ki je vzknila, plevel, in jo je populila. Tako ni bilo nazadnje ne solate ne fižola. Tako je tudi pri vzgoji otrok, če mati dovoli, kar oče prepove, in oče izruje, kar je mati zasadila v otrokovo srce. Zato edinost pri vzgoji!

Nikdar naj se mati ne zavzame za otroka, če ga oče kaznuje, tudi če ga je preveč ali celo po krivici. To mu naj pove, kadar bosta sama, vpričo otroka pa nikdar ne.

Še vprašanje: *Kdaj naj starši prično otroka vzgajati?*

Nekateri mislijo, da se vzgoja prične šele takrat, ko pride otrok k pameti. Zato pustijo prej otroku vse, kar hoče. Otrok hoče biti vedno v naročju, roma iz rok v roke; vse, kar hoče imeti, mu dajo, češ, če mu ne damo, se bo pa drl; če kaj narobe naredi, ga nikdar ne okrajo, češ, saj še nič ne ve.

To je popolnoma napačno ravnanje z otrokom. Taki starši postanejo sužnji otroka, še preden pride k pameti. Pokvarili so otroka in bodo to težko kdaj popravili,

morda deloma, popolnoma pa nikdar več.

Neki vzgojitelj pravi: »Kazen mora otroku pokazati, kaj je zlo, še preden more govoriti. Še preden je rojen, se mora mati varovati jeze, zavisti, sovraštva.«

Ko bi starši hoteli na to misliti že pred poroko ali vsaj po poroki, da se otrokova vzgoja pričinja že pred njegovim rojstvom. Ali da bi se tega držali vsaj potem, ko je otrok že rojen. Otrok mora vedeti, kaj je slabo, še preden loči slabo od dobrega.

Pred kratkim sem se razgovarjal s starši, ki so mi povedali, kako so svojega 6 mesecy starega otroka odvadili, da ne deva vsake reči v usta in da ne drži rok zunaj. Vsakokrat, kadar je kaj nesel v usta, kar ne spada tja, so ga po rokcah malo okrcali. Tako se otrok nagnosko navadi, kaj sme, česa ne sme.

Ravno tako razvajajo otroka starši, če mislijo, da ga morajo vedno pestovati. Otrok ne sme biti lačen ali umazan ali moker, drugače pa ga pustite v posteljci tudi, če vpije. Vpije zato, ker bi rad v naročje. Ko vidi, da z vpitjem ne doseže nič, pa neha vpiti. Otrok naj spozna, da je pestovanje le nekaj izrednega.

Isto velja, kadar hoče otrok kako stvar imeti, ki mu je ne smete dati v roke. Ne recite: »Če mu ne damo, se pa dere.« Drl se bo samo parkrat. Ko bo videl, da vi ne odnehate, bo odnehal on. Njegovo orožje so solze. Ko vidi, da s tem orožjem nič ne doseže, kapitulira. (Iz Božje besede)

V 6. številki smo poročali na str. 22. o poroki pri Berdenovih v Ars-Laquenexy (Moselle). Na sliki vidite del svatov.

Kako je govoril Avstralec

Skupina naših rojakov, ki so se izselili v daljno Avstralijo, je po predpisanem roku zaprosila za avstralsko državljanstvo. Ob podelitvi državljanstva jim je govoril višji uradnik in povedal to:

»Povedal bi rad nekaj, kaj pomeni sprejeti novo državljanstvo. Vsi čutimo veliko ljubezen za deželo, kjer smo bili rojeni. Takoj bi rad povedal, da s prejemom novega državljanstva ni treba, da pozabite vaš narodni izvor. Nasprotno, vsi dostojni ljudje pravično prezirajo človeka, ki se sramuje svoje družine — svojega očeta in matere — ali dežele, ki ga je rodila. Zatorej vam rečem, da ne smete, ko postajate Avstralc, nikdar izgubiti topline v srcu za deželo, iz katere izhajate, in za ljudi, narod vaše preteklosti. On je del vaše zgodovine in nihče ni dober državljan, ki se ne zaveda svojega mesta v zgodovini. Končno poudarjam, da se ne smete nikdar sramovati svojega imena, četudi mnoga evropska imena zvenijo tuje nam Avstralcem in jih ne znamo brati.«

Nevesti

Naša nedavno poročena dekleta bo zanimala pesem:

*Daj majki poljub, zaročencu rokó
on z desno ti v desno naj seže,
Bog srci z nebeško je zvezal vezjó,
duhoven še róki naj zveže.*

*Le srčno z izvoljencem zdaj pred oltar,
od tam pa na romanje skupno;
željno se nazaj ne ozíraj nikár,
no, gledí naprej mi zaupno!*

*Pač bo zapustila te zlata prostóť,
a vez te bo sladka objela;
pač nehala bode neskerbna radóť,
a začne se skrbnost vesela.*

*Ljubezen dolžnosti sladila ti bo,
množila ti srečo družínsko
in duša zamaknjena pila ti bo
neskončno radóť materínsko.*

*Ti srečna ves dom osrečávala boš,
neutrudna po hiši in brami,
med sini, hčerámi kraljávala boš
kot luna svetlá med zvezdámi.*

*Kdor sam do večera potuje skoz svet,
izgine sè zarjó večerno;
a ti ne zamrěš, ne iznikne tvoj cvet,
pomlajen bo v deci četverno!*

Iz pesmi Simona Gregorčiča

Angleška. — Angleški gentleman je bil ranjen v čelo in njegov zdravnik mu je svetoval, naj si ga zjutraj in zvečer izpira s konjakom. Čez nekaj dni ga zdravnik vpraša, če je delal tako, kot mu je rekel. »Gospod doktor, večkrat sem poizkusil, a nisem mogel nikdar dvigniti kozarca više od ust,« mu je odgovoril pacient.

Iz domačih krajev

Gasilsko društvo na Bledu je slavilo 70 let obstoja. — Avgusta se je vršil v Portorožu ob Jadranu jugoslovanski folklorni festival. — V Dolenjskih Toplicah so pri vrtnanju v zemljo 8 metrov globoko naleteli na topel izvir termalne vode. — Dva ribiča s Teznega sta ubila z nožem divjega merjasca, ki je plaval čez reko, ko se je zaganjal v čoln. Bil je 60 kg težak. Taki merjasci so delali letos škodo na južni strani Pohorja.

Med Piranom in Portorožem je v Sloveniji največ sončnih dni na leto. Tam so

zgradili prvo sončno peč, ki je dosegla toploto do 4000 stopinj C. — Pri Sv. Kuni gundi nad Celjem so postavili relejno televizijsko postajo, ki je izboljšala prenos slik po zraku.

31-letni klepar Gornik iz Kočevja je premalo zavarovan popravljaval zvonik v Dolnji vasi pri Ribnici in padel 28 metrov globoko. Bil je na mestu mrtev.

Steklarna v Hrastniku ob Savi slavi letos 100 let obstoja. — Minulo je tudi 160 let, odkar je slikar Layer naslikal podobo Marije Pomagaj na Brezjah. Ta podoba je postala pozneje čudodelna in je danes uteha mnogih slovenskih src.

Oj zlati, zlati časi . . .

Kdor želi danes emigrirati v Združene države, predobro vé, koliko časa je treba čakati in koliko papirjev izpolniti, preden pride do česa. Pred prvo svetovno vojno je bilo dosti bolj enostavno.

Za Prekmurce, ki so bili takrat pod Madžarsko, od koder se ni dalo emigrirati v Ameriko, je bilo glavno, da so prešli preko bivše avstrijske meje v Ljutomer. Potem pa so sedli na vlak in brž v Trst. Edini pregled pred vkrcanjem v Trstu je bil pregled oči, da se je zdravnik prepričal, da nima kdo očesne bolezni, tako imenovane trahoma. Ženskam, ki so imele to bolezen, je zdravnik na predpasnik napravil s kreda velik križ. In katera je bila urna, je ne bodi lena, obrnila predpasnik in šla z drugimi naprej.

Zato danes Prekmurka, ki je na ta način prišla v Ameriko, ne more in ne more razumeti, zakaj njena sorodnica čaka in čaka na papirje . . . Ta pa, ki čaka, tudi ne more razumeti, zakaj se tako vleče. In z njo mnogi drugi.

Nerazumljivo. — »Čevljar tukaj na oglu je napovedal konkurz. Da ta človek ni mogel obstati, mi je res nerazumljivo!« — »Kaj res ni imel dela?« — »Lepo vas prosim, saj smo mu samo mi dva tisoč dinarjev dolžni!«

Na praznik sv. Jerneja konec avgusta hodijo v Ukvah (pod Sv. Višarjami) fantje in dekleta od hiše do hiše in pojejo.

V Karavankah je nad Tržičem okoli 40 kozorogov. Kozorog je podoben divjim kozam, a ima izredno lepe in dolge rogo-ve. Je zelo redka žival v Evropi.

Mednarodnega festivala harmonikarskih zborov v Luzernu v Švici se je udeležil harmonikarski orkester »Svoboda« iz Št. Vida nad Ljubljano. Ta zbor je najboljši v Jugoslaviji. Igra na harmonike, ki jih je izdelala tovarna harmonik »Melodija« v Mengšu.

Po statistiki pojedjo največ sladkorja v Jugoslaviji v slovenskih krajih. Na prebivalca pride v Sloveniji 17 kg sladkorja letno.

Pred sto leti je Slovenec Blaž Kocen, profesor in duhovnik, doma iz Zgornje Poni-ke pri Celju, izdal svoj »Zemljepisni atlas za ljudske šole,« ki bo letos doživel že 85. naklado na Dunaju. To delo je služilo vsem narodom stare Avstrije, pa tudi druge države so se ozirale nanj. — V Argen-

tini je v tisku prvi slovenski zgodovinski atlas, ki bo zelo zanimiv. Ga toplo priporočamo. — Zelo lepa knjiga je izšla letos v Rimu, namreč slovenski »Vodič po Rimu«. Kdor si hoče ogledati zanimivosti Rima, mu bo ta knjiga povedala več kot kakšen vodnik.

Tudi neki časnikar v ljubljanskem listu »Delo« se pritožuje nad slabo postrežbo v ljubljanskih gostilnah: v gostišču »Pod skalco« je naročil: »Dva deci cvička in dva deci tokajca!« Dobil je odgovor: »Žal vam ne morem ustreči!« — »Saj piše na ceniku!« ... — »Že, toda prav zdaj ga je zmanjkalo za točilno mizo, v klet pa ga ne morem iti iskat, ker nimam ključev.« — »Kaj pa imate?« — »Rebulo!« — Naročil je s prijateljem pol litra rebule. Toda v pol-litrskem vrču je manjkalo 1,5 cm do zarez-ze, v vsakem, še mokrem kozarcu pa je bi-lo še za prst vode... Ni prostora, da bi ponatiskovali, kako je »pil« v drugih gos-tilnah.

Veličastni grebeni mogočnih Julijskih Alp vzbujajo hrepenenje in občudovanje

V izseljenskem dušnem pastirstvu

Slovenski izseljenski zastopnik pri konzistorialni papeški kongregaciji v Rimu č. g. dr. Pavel Robič je sporočil naslednja imenovanja:

Sveta stolica je imenovala č. g. Vinka Zaklja, izseljenskega duhovnika na področju Liège-Limburg v Belgiji in predsednika Slov. dušnopastirskega odbora za zapadno Evropo, za direktorja slov. katoliških misij v Belgiji in za izseljenskega duhovnika med Slovenci na Nizozemskem. — Č. g. dr. Janeza Zdešarja, izseljenskega duhovnika na področju Essen v Nemčiji, je Sveta stolica imenovala za direktorja slovenskih katoliških misij v Nemčiji.

Obema gospodoma čestitamo in želimo mnogo božjega blagoslova!

PAS-DE-CALAIS

Zopet nas je 15. avgusta zbral ob oltarju Matere božje na Loreto. Z vseh strani smo prihiteli. Iz Bruaya, Liévina, Vendin-le-Vieil, Sallaumines, Mericourt-Mines z avtobusi. Od drugih strani s kolesi in z avtomobili. Vreme zjutraj ni dobro kazalo. Med in po maši je kar lilo. Vendar je večina prišla in vztrajala do popoldanske počitnice. Popoldne se je vreme popravilo, tako da je bilo kar težko zapustiti prijazno trato in veselo družbo. Letos smo se pri našem romanju spominjali 600-letnice Sv. Višarij in 300-letnice smrti sv. Vincencija. Višarij je dovršeno spremljal zbor iz Bruay. Po maši je predsednik zveze društev sv. Barbare g. Blaž Zupančič v imenu vseh položil venec na grob padlih. Popoldne je slovenska pesem Materi božji v čast zopet napolnila veličastno baziliko. Odsotnega msgr. Valentina Zupančiča je zastopal č. g. Stanislav Kavalarič. Z veseljem smo se prihodnje leto »svidenje« smo se poslovali.

Zopet se začenja novo šolsko leto in z njim tečaj za slovenščino in slovenski verouk. Na treh krajih se bo letos poučevalo. V Bruay kot vsako leto, v Méricourt-Mines in v Lens v cerkvi Male Terezije. Starše opozarjamo, naj otroke čimprej prigrasijo dušnima pastirjema. Slovenščina in znanje verouka jih bosta spremljala vse življenje!

Dne 22., 23. in 24. oktobra nameravamo napraviti obisk v Parizu in romanje v Liesieux. Cena vožnje 2200 fr.. Vsi stroški približno 7.000 fr. Prijavite se pri dušnih pastirjih! Če bo število prijavljenih zadostno, se bo romanje vršilo.

PARIZ

Sv. maša za Slovence je vsako nedeljo ob petih popoldne v kapeli MONTCHEUIL, 35 rue de Sèvres, Paris 6, métro: SEVRES-BABYLONE. Lepo vabljeni! Sedaj je počitnic konec, začnimo spet resno!

Ker so bile poletne počitnice in je mnogo naših ljudi šlo iz Pariza na zasluženi oddih, takrat ni toliko novic kot običajno. V zadnjem času spet prihaja v Pariz več novih, ki pa imajo precej težav, da najdejo delo in da uredijo svoje dokumente na policiji. V poletnih mesecih tovarne navadno ne sprejemajo novih, tako je treba imeti potrpljenje in čakati boljših dni na Rdečem križu ob kanalu.

Poroka je bila v tem času samo ena: 20. avgusta sta si obljubila zvestobo pred oltarjem Lurške Matere božje v Parizu Avgustin Ipavec, doma iz Plavij pri Desklah, in Ida Makarovič, iz Ajbe pri Kanalu. Želimo jima sreče in božjega blagoslova!

Sveti krst so pa prejeli kar štirje slovenski otroci: 7. avgusta je bil krščen Anton Slak, sin Antona Slaka in Stanislave Huč; 15. avgusta sta bila krščena kar dva: Alojzij Dorjan in Suzana Kristina Iskra, otroka Alojzija Iskre in Lavre Butinar; 4. septembra je bil krščen Miroslav Alojz Bratož, sin Andreja Bratož in Marije Škapin. Čestitamo staršem, novokrščencem pa želimo, da bi krstno milost v sebi vedno ohranili!

Smrt rojaka: V zadnji številki »Naše luči« smo poročali, da je Ivan Žnidaršič

nevarno bolan in da je imel težko operacijo. Sedaj pa moramo na žalost sporočiti, da je 21. avgusta umrl v bolnici Laënnec v Parizu. Doma je bil iz Roga na Dolenjskem, v Franciji pa je bil že 30 let. Po operaciji na pljučih se mu je počasi boljšalo, vsaj na zunaj. Ko je že izgledal skoro izven nevarnosti, je nenadoma izdihnil. Pokopan je bil na novem pariškem pokopališču, kjer počiva že več Slovencev, večinoma mladih. Vsem daj Bog večni pokoj!

Odpovali so v zadnjem času: v USA: *Vičič* Josip, doma iz otoka *Krka*. — V Kanado: 17. avgusta *Knežavrek* Oskar, doma iz Kačje vasi; 7. sept. *Kovačič* Anton ter *Suštaršič* Stanislav z ženo *Franciško* in hčerko *Myriam*; 9. septembra pa *Polanec* Helena, doma z *Laporja* na Štejskem, in *Mihalič* Janez. — V Avstralijo: 19. avgusta *Mohar* Jakob z ženo *Nado* in z otroki *Nado* in *Jakobom*, stanovali so v *Fontaine-le-Port* v *Seine-et Marne*. — Vsem želimo vse dobro v daljnem svetu!

LADY-MORMANT (*Seine-et-Oise*). — V soboto 27. 8. se je poročila gdč. *Cecilija Jaklin*, ki si je izbrala za življenjskega spremljevalca *Jana Rosiak*, sina poljskih emigrantov. Želimo vso srečo!

CREUSE. — Skupno sveto mašo bomo imeli v nedeljo 30. oktobra, ob enajstih, v župnijski cerkvi v *Clugnat*. Vsi vabljeni!

LOIRET. — V soboto 13. 8. sta v farni cerkvi v *Tivernonu* sklenila sv. zakon *Jožef Jerebic*, doma iz *Gančanov*, in *Eliza*

beta Barbarič, doma iz *Lipovec*, oba iz *Prekmurja*. Oba sta že več let pri nas v *Franciji* ter sta iz znanih in uglednih družin. To je pokazala tudi udeležba na poroki: saj nas je bilo v cerkvi zbranih toliko ali pa še celo več kot pa, kadar imamo skupno slovensko mašo. Novoporočencema želimo vse dobro in, da bi jima Bog dal veliko let sreče!

LA MACHINE (*Nièvre*). — Sveta maša za Slovence bo v nedeljo, 16. oktobra, ob pol dvanajstih. Vsi ste prijazno vabljeni!

MARSEILLE. — Tukaj nas ni ravno veliko Slovencev v primeri z drugimi francoskimi mesti, pa še ti počasi odhajajo. Spet so nas trije zapustili in odšli v daljno Kanado iskat sreče: 17. 8. je odšel *Zidar* Janez, 7. 9. pa sta odpovala *Kregar* Janez, doma iz *Novega mesta*, in *Wolf* Alojz, doma iz *Črnomlja* v *Beli Krajini*. Želimo jim vsega zadovoljstva v novi domovini!

NICE. — V Avstralijo sta odšla *Ludovik Kastelic* iz *Nice* in *Klavdij Sedmak* iz *Canesa*.

MOHORJEVE KNJIGE: *Mohorjeva družba* v *Celovcu* bo za leto 1961 izdala *Koledar*, *Večernice*, ki jih je napisal *Karel Mauser*, in povest „*Umita kri*“, napisal *stane Pleško*. — *Mohorjeva družba* v *Gorici* pa naslednje knjige: *Koledar* 1961, dr. *Ivan Pregelj*: *Gloriosa* (nadaljevanje povesti „*Otroci sonca*“) in prevod italijanskega romana iz sodobnega družinskega življenja. — Da boste mehorske knjige pravočasno dobili, jih tudi pravočasno naročite!

OB LUKSEMBURGU

V avgustu nas je obiskal, kakor smo pričakovali, naš nekdanji organist g. *Štefan Biščak*. Po vojni je odšel domov v *Ambrus*, kjer je po nekaj času zopet dobil službo organista v farni cerkvi. Njegovo veselje do orgel, do zbora, do petja in muzike se ni prav nič zmanjšalo. Nasprotno! Ves vesel je, če more sesti »za harmonij« ali »za orgle« in zaigrati, da odmeva po cerkvi. Še bolj pa je bil seveda vesel, ko je mogel to storiti v *Aumetzu*, kjer je toliko let vodil slovenski pevski zbor in na kar ga vežejo tako lepi spomini. Zato smo izrabili njegovo navzočnost med nami in ga naprosili,

da nas je naučil par lepih pesmi. 7. sept. se je težko poslovil od nas in se vrnil nazaj v Ambrus. Iskreno smo mu hvaležni in mu želimo, naj se ima dobro ter naj se le še povrne med nas.

Zagorelih obrazov so se naši ljudje vrnili s »počitnic« — znamenje, da je bilo tam več sonca kot tu — in polni vsakovrstnih spominov, upajmo, da več lepih kot nevšečnih, se privajajo zopet tukajšnji klimi in tukajšnjemu načinu življenja. Z naših oken pa se zdaj še bolj pogosto »slišijo« lepe slovenske plošče, spomin iz domovine in na domovino.

V bolnišnico na zdravljenje notranjih bolezni je moral g. Franc Jereb iz Audunle-Tiche. G. Tone Jankovič je iskal zdravniško pomoč v Nancy-ju. Njegova sestra Zofka pa je z 39 svojimi sodelavkami v šoli šla na počitnice skozi Nemčijo in Dansko na Švedsko.

OB NEMŠKI MEJI

V več naših družinah so se razveselili rojstva otrok. Tako so razveselili starše: Kristina Čeligoj, krščena 19. 6. v Merlebachu; Germaine Ceplak, krščena 19. 6. istotam; Ivan Blažević, krščen 3. julija istotam; Ivan Vodopivec, krščen 7. julija tudi tam; Ivan Pleša, krščen 17. julija tudi tam; Angela Boštjančič, krščena 24. julija prav tam; Patricia Vojnovič, krščena 24. julija prav tam; Ana Plahuta, krščena 30. julija v Habsterdicku in Danijel Grčar, krščen 11. sept. v Merbachu. — Naj jih božje Dete spremlja v življenju!

V cerkvi so sklenili zakonsko zvezo: Antonija Jeruc z Ivanom Guldner v Merlebachu; Mirko Štuva s Simone Koecher v Merlebachu dne 16. jul.; Avgust Maruša z Liliane Dupré v Merlebachu 28. 7.; Nikolaj Juras z Ireno Benković v Bruch-Forbach 30. julija; Avgust Kink in Sidonija Drčar 30. julija v Farebersviller; Mauc Valerija in Antoniowicz Helmut, por. v Habsterdicku; Viktor Leban, por. v Forbachu 27. avgusta; Franc šelj in Ingeborg Schuler v Merlebachu 29. 8.; Turčinovič Silvano in Kristina Ratajczak 30. 8. v Merlebachu; Štajdohar Lucija in Novy Vili v Merlebachu 5. 9. — Dragi novoporočenci! Ohranite in poživite še sv. vero, ki vas bo vedno na novo poživljala v vseh težavah zakonskega življenja. Veliko sreče!

Žalost je napolnila srca sorodnikov, ko so izgubili dobri materi: *Urankar* Ivana, umrla lepo pripravljena za večnost

19. 6. v Freymingu, in *Terčič* Avgušтина; zadela jo je srčna kap 21. junija, Naj jima nebeška Mati, katero sta pristrčno ljubili, izprosi zasluženno plačilo v nebesih!

Rojaki, ki so prišli po tritedenskem dopustu iz domovine, so se srečno vrnili na svoj dom razen invalida g. Bartolomeja Kokelj iz Rosbruck-a, ki je umrl v domovini, kamor je s takim veseljem odšel z drugimi rojaki na dopust. Bil je tu splošno priljubljen in — kljub temu, da je imel na obeh rokah samo še en prst — vedno dobro razpoložen. Naj počiva v miru, njegovi družini in sorodnikom v domovini pa izražamo globoko sožalje!

Naša služba božja v Merlebachu in po kolonijah:

MERLEBACH: V Hospice Ste. Elisabeth privabi mali zvonček vsako nedeljo veliko rojakov in tudi nekaj domačinov, ki z veseljem poslušajo lepe slovenske pesmi. Pred sv. mašo in po njej se ljudje zelo radi ustavljajo pri novi lurški votlini ki nas živo spominja na pravo votlino v Lourdes in bo stoleten spomenik pridnosti in zmožnosti naših dobrih mož in fantov! Načrt zanjo je napravil naš mladi arhitekt g. Jankovič Anton, delo je prevzel podjeten g. Knez Vili iz Morsbacha, kateremu so pomagali pridni zidarji: g. Koren Franc iz Stiringa, g. Kotar Jože iz Merlebacha, g. Torkar Danijel iz Creutzberga, g. Čeligoj Pavel iz Merlebacha — tem pa še veliko naših pridnih mož in fantov. Bila je blagoslovljena 15. 8. Inženirji, župniki in obiskovalci z vseh strani je ne morejo prehvaliti. Narejena je po načrtu votline in pečin v Lurdu, le v manjšem obsegu. Ko se vrne naš zmožni dirigent »Slomška« g. Emil šinkovec iz Afrike, kjer kot stotnik večkrat zaigra v kat. cerkvi naše cerkvene pesmi, takrat bomo imeli prvo slovesno sv. mašo v tej lurški volini v zahvalo za vse dobrote, katere nam je naklonila nebeška Mati. V domačih časopisih bo dan te svete maše pravčasno objavljen!

Cité JEANNE D'ARC: Svete maše imamo v torkih (zadnji in prvi terek v vsakem mesecu) in še večkrat pred velikimi prazniki ob 8. uri. Pridnemu cerkvenemu zboru se je pridružila zopet dolgo bolna ga.

Pribošek, ki je pogumno začela v začetku zbirati pevke in vodila petje v cerkvi. Udeležba je vedno večja. Čez 400 sv. obhajil je bilo podeljenih v enem letu. Le pogumno naprejl!

Cité NEULAND-CREUTZWALD: Tu so se zbrale naše dobre pevke pod vodstvom navdušene ge. Pavle Žnidaršič — por. Stokowski, ki so našo službo božjo z lepim petjem napravile privlačno in živahno. Tako se cerkev vedno bolj polni naših in drugih vernikov. Sv. maša je vsak zadnji in prvi četrtek v mesecu in pred prazniki ob 7.30 uri. Prav lepo vabimo še naše delavce begunce. Dobili bodo vedno priliko, da pridejo, zlasti če delajo popoldne! Ker v četrtekih ni šole, pripeljite tudi svoje otroke s seboj!

Cité HABSTERDICK — STIRING — WENDEL: Pred oltarjem Matere božje z Brezij je vedno lepo. Naši častilci Marije iz Habsterdicka, Stiringa, Creutzberga, Forbacha z veseljem prihite pred Marijin oltar, katerega urejuje pridna Maučeva Tina, pevski zbor pod vodstvom ge. Pisanec pa navduši celo cerkev, da pojejo, molijo in se še z večjim zaupanjem obračajo za pomoč k Materi božji z Brezij! Čez 600 sv. obhajil imamo letno v tej kapeli pri naši službi božji, ki je vsako prvo in zadnjo sredo v mesecu ob 8. uri in vsako sredo v mesecu majniku ter oktobru — poleg onih sv. maš ob vsakoletnem romanju. Tu

moramo še posebno z veseljem poudariti, da prihaja k slovenski sv. maši prav lepo število naših mož, ki dobro pomagajo tudi pri petju.

Po vseh kolonijah je med mašo oznanilo in slovenska pridiga, po maši so pa »uradne ure«, ko ima vsak priliko urediti svoje zadeve in mu ni treba hoditi v Merlebach, kjer se uradne ure le vsako soboto od 9.—12. in od 14.—16. ure.

Ko je prišel med nas novomašnik g. Rode, smo ga bili veseli, kar se je videlo iz lepe udeležbe pri ponovitvi nove maše, pri darovanju zanj in v drugi skrbi zanj. Ločitev je bila kar težka in želimo, da bi še prišel med nas. Rojakom pa: Bog plačaj!

Za Lourdes se jih je letos prijavilo premalo, da bi imeli svojo skupino. Smo se bolj navdušili za drugo leto, ko so izvedeli, da bo lurški romarski vlak organiziran za vse rojake v Franciji. — Bog vas blagoslovi, Mati božja naj vam in zlasti ubogim našim bolnikom izprosi zdravja in moči v trpljenju! — To vam želi slovenski župnik S t a n k o iz Merlebacha.

LIEGE-LIMBURG

Slovinci iz Limburga so po prizadevnosti naših društev iz Eisdena in Genka priredili romanje v Beauraing. Poleg dru-

Znamenita stolnica
v Tournai v Belgiji

gih zanimivosti so obiskali tudi mesto Dinant. Ves dan jih je spremljalo krasno jesensko sonce.

Naša mlada ognjišča: V Zwartbergu je g. Viktor Oštir popeljal pred oltar gdč. Dragico Mavrič. V Waterscheju sta si g. Evgen Koren in gdč. Marija Kravanja slovesno obljubila zakonsko zvestobo in ljubezen. V Zwartbergu je g. Anton Mrgole sklenil zakonsko zvezo z gdč. Marijo Pompe. V Mechelenu pa sta se za vse življenje zvezala g. Ivan Mrak in gdč. Frančiška Hvala. — Iskreno čestitamo in želimo obilje božjega blagoslova!

O naših ponesrečencih in bolnikih bomo poročali prihodnjč.

V Eisdenu je dokončal svojo življenjsko pot naš rojak g. *Umek*. Mož je bil v svojem življenju veliko bolan, a je zelo vdano in potrpežljivo prenašal svoje trpljenje. Lepo število rojakov in prijateljev ga je spremljalo k zadnjemu počitku. Zapušča ženo, kateri izrekamo iskreno sožalje. — Naj počiva v miru!

*

Novi naslov našega slov. duhovnika je: Vinko Žakelj, Rue des Anglais 33, Liège. Številka telefona: 23-39-10 ali 23-39-19.

Rožnovenske pobožnosti: LONDON: Na drugo nedeljo, 9. oktobra, bo ob 5. pop. v naši kopeli sv. maša z blagoslovom. — BEDFORD: V nedeljo 16. oktobra ob 4. popoldne v cerkvi sv. Jožefa na Midland Rd. sv. maša z blagoslovom, potem družabni večer v dvorani. — WOLVERHAMPTON: V nedeljo 23. oktobra ob 5. popoldan v cerkvi SS. Mary and John, Snow Hill, sv. maša, potem družabni večer v dvorani. — ROCHDALE: Na praznik Kristusova Kralja, 30. oktobra ob 11. dopoldan v konventni kapeli sv. maša z blagoslovom. Podrobnosti so v prilogi.

Poroki: 5. julija sta se v župnijski cerkvi Brockley, London, poročila Ljubo Sirc in Mary Edith Johnson. Ženin je spomladi dovršil univerzo v Fribourgu v Švici ter

doktoriral z odličnim uspehom. Pozvali so ga kot profesorja v Dacco, vzhodni Pakistan, na katoliško univerzo, kamor je kmalu po poroki odšel. — 20. avgusta sta pa stopila pred oltar cerkve sv. Patrika, Rochdale, Janez Zupan in Angela Koren. — Vsem izražamo pristrčne čestitke!

Blagoslov domov: V Birminghamu je bil blagoslovljen novi dom Smodiševih.

OBERHAUSEN (okolica)

Poroke: V avgustu sta si dva mlada para obljubila pred tabernakljem ljubezen in zvestobo za vse življenje. Šimčič Martin, roj. v Šmartnem pri Gorici, sedaj tovarniški delavec v Ennepetalu-Milspe, je pripeljal pred oltar nevesto Katarino Kohnke iz Alsdorfa pri Achenu. Poroka je bila 13. 8. v cerkvi Kristusa Kralja v Alsdorfu. Teden pozneje, 20. 8., pa je bila poroka Jožefa Sitar, rudarja v Oberhausen-Osterfeld, roj. v Vojniku na Štajerskem, in Marije Rančan, doma iz Starih Slemen pri Mariboru. Poroka je bila v cerkvi Srca Jezusovega v Sterkrade. — Obema paroma obilo božjega varstva na življenjski poti!

AACHEN. — Smrt mladega človeka nas vedno presune. Kako je vendar mogoče, da mora mlad človek, poln mladostnih sil in življenjskih moči, tako nenadno zapustiti ta svet, se vprašujemo. Odgovor na to nam da le v večnost usmerjeni človek.

V avgustu smo imeli zopet dva nenadna smrtna primera mladih ljudi. 22-letni slovenski fant iz Materije pri Kopru, *Benjamin Šegulin*, je v zadnjih dveh letih delal v premogovniku v bližini Aachena. Po pripovedovanju prijateljev je bil vesellega značaja, priden delavec in posebno dober za svoje revne starše v domovini. V soboto 30. 7. pa se ni več vrni z delovnega mesta. Plini v opuščnem rovu, kamor je bil zašel, so ga zadušili. Našli so že mrtvega. — Delodajalec je bil pripravljen na svoje stroške prepeljati Benjaminovo truplo na domače pokopališče v Sloveniji. Jugoslovanske oblasti pa prevoza niso dovo-

Mnogi naši rojaki
v Nemčiji se spominjajo
te kapele v taborišču
Asten pri Linzu
v Avstriji

lile. Da bi se udeležil pogreba, je prišel oče v Nemčijo. Na žalost ga ni več dočakal. Ob pogledu na mrtvega sina, ki je tako nepričakovano moral pred sodni stol božji, so mu odpovedali živci. Ob duševni zmedenosti si je vzel življenje.

DINSLAKEN. — 14 dni pozneje nas je presunila druga žalostna vest o umoru slovenske žene in matere treh otrok, Marije Cvikl iz Dinslakena. Iz ljubosumnosti jo je zabodel neki Hrvat, ki se je že dalj časa vtilkal v družinske razmere Cviklove družine. Rajnico smo pokopali 20. 8. na pokopališču v Dinslakenu. — »Gospod, ne glej na njih grehe, ne sodi jih po svoji pravičnosti, ampak po svoji očetovski ljubezni!«

Obiski: Rojaki po Porurju so letos dobili precej obiskov iz domovine. Očetje in matere žrt-

vujejo vse, da bi še enkrat videli svojega sina in svojo hčerko. Lepo je, da jugoslovanske oblasti ne delajo več toliko težav pri izstavitvi potnih dovoljenj.

Nekaj očetov je doživelo razočaranje nad tako slavno zapadno svobodo. Zeleni možje na avstrijsko-nemški meji so kar vohali steklenice z žlahtno kapljico, ki so jo hoteli prinesiti svojim v Nemčiji. Ti možje res ne razumejo, da je »po slovensko piti« nekaj drugega kot po nemško. Mi gremo bolj na šefane. Tudi ne razumejo sklonjenih glav in žalostnih obrazov naših očetov, ki nimajo dovolj mark za carino. Pa se očetje že potolažijo. »Ni vse zlato, kar se sveti!« mislijo in veselo pričakovanje jih spremlja naprej v Porurje.

STUTTGART. — Naša služba božja je še vedno v Ober-Esslingenu vsako nedeljo ob petih popoldne. Pristrčno vabljeni!

Oče in mati sta Slovenca. Kaj bo njun otrok? Slovensko bo moral znati, pravita oba.

Tokrat nimamo posebnih poročil. Verjetno zaradi počitnic.

Vendar gibljemo! Začeli smo že z jesenskimi prireditvami. Tretjo nedeljo v septembru je slovensko Društvo sv. Barbare priredilo vinsko trgatavo, ki je lepo uspela. Na tovrstne družabne večere zelo radi prihajajo tudi domačini.

Naša plesna skupina se pridno pripravlja na mednarodni festival narodnih ple-

sov, ki se bo vršil v nizozemskem Limburgu.

Opozarjamo na red slovenskih služb božjih. Vsako *prvo* nedeljo v mesecu je sv. maša ob pol 9. uri dopoldne v Lindenheuvelu, ob 10. uri pa v Hoensbroeku. V Heerlerheide je sv. maša vsako *tretjo* nedeljo v mesecu ob pol 9. uri dopoldne. Toplo vabljeni!

Tudi s slovensko službo božjo ostvarjamo slovensko okolje na tujem. S seboj pripeljite tudi otroke, ki naj pojo z nami!

Naslov našega izs. duhovnika je: Vinko Žakelj, Rue des Anglais 33, Luik; številka telefona je: 23-39-10 ali 23-39-19.

IZ VENEZUELE

poročajo, da so tamkajšnji Slovenci zbrali lepo vsoto okoli 300 dolarjev (980 bolivarsev) in jo poslali slovenskemu semenišču v Argentini, kjer se šolajo bodoči duhovniki iz vrst naših izseljencev. — Ljubljanskemu škofu msgr. Vovku pa so poslali 100 dolarjev z željo, da si z njimi kupi škofovsko kapo. Po geslu »Danes meni, jutri tebi« se odločili tudi za medsebojno pomoč v bolezni in so ustanovili slovenski bolniški sklad. Doslej so v ta namen nabrali med seboj že 1148 bolivarsev, s katerimi so pomagali rojakom v bolezni. Posnemanja vredno!

V. H.:

UČITELJ GAŠPER

2.

Sedaj so pa začeli s prirodoopisom. Vprašali so Urnika, če pozna domače živali. Urnik se je namrdnil, zaničljivo se je posmejal in ni dal odgovora. Šele, ko so ga drugič vprašali, je bruhnil iz sebe, da se ni treba gospodom norčevati iz njega, starega vojaka ogrskih kirasirjev.

„Popišite nam torej konja,“ je rekel eden izmed profesorjev. Konj je seveda Urnik videl na stotine, da na tisoče, toda konja lepo popisati od glave do repa, to je pa nekaj drugega! Stisnil je zobe in je začel premišljovati. Slednjič mu je prišla rešilna misel. Spomnil se je na svojega „fuksa“ pri vojaki in že je začel praviti o njem, kako dobra je bila ta živalca, vedno snažna in pametna bolj kakor marsikateri človek —

Še predno je končal, ga je pozval profesor, naj jim pove kaj o goveji živini, če kaj ve.

To je pa Urnika spet razkačilo. Zakaj bi se pustil sekirati s takimi, po njegovih mislih, izživajočimi vprašanji! Da dobro pozna konje, to je že jasno dokazal. In govejo živino? On, ki je ves čas služil samo pri konjih, da nje ga to vprašajo! Vzkipela mu je kri. Kakor hudournik se je vsula ploha besed na slavno komisijo. „Da bom na kratko povedal: Od tega časa, kar sem prišel od regimenta domov, nisem imel z živino še nikoli opravka! Šele tukaj da bi danes menda —

Glas se mu je od razburjenosti tresel. Komisija je bila na srečo dobre volje in je nad tem izbruhom usmiljeno zatisnila oči. Predsednik se je sklonil k sosedu in v šali pripomnil: „Ta živina je najbrž veljala nam, kaj ne?“

Zvečer se je Urnik vrnil domov. Žena mu je povedala, da prejšnjo noč od samih skrbi niti zatisnila ni oči in da je ves dan molila, da bi sv. Duh razsvetlil Urnikovo pamet.

„No, vse dobro je šlo, prav dobro,“ se je pohvalil Urnik. In na račun srečnega izida skušnje je zvečer pridno pogledoval na dno kozarca ...

Sedaj se je pa začel pouk po novem načinu. Okrajni šolski svet je ukazal, da se morajo natančno voditi različne uradne knjige: kronike, katalogi, inventar, in hudir ve, kaj še vse. Toda Urnika niso ugnali v kozji rog.

Vsak četrtek je naredil izlet h kakemu sosedu z otroki in tam je mimogrede pogledal in poizvedel, kako se je sosed z novimi ukazi spoprijaznil. V nekoliko tednih je že znal vse, kar je bilo treba. Začel je voditi knjige, kakor da ne bi svoj živ dan delal drugega.

Lepo spodobno je zapisal v dnevnik n. pr. poučevanje zemljepisja: Prvi teden: Šest krajev se je iskalo na karti. Drugi teden: Nadaljevanje. Tretji teden: isto. Četrty teden: isto. Peti teden: ponavljanje. V pravopisu je imel celo četrletje eno samo tvarino, toda tisto jako natančno: Popis vojaških oseb. Prvi teden: Razložek med orožnikom in infanteristom. Drugi teden: Ponavljanje. Tretji teden: nadaljevanje. Četrty teden: Popis kavalarije. Pe-

ti teden: Popis artilerije. Šesti teden: Ponavljanje.

In tako je šlo naprej. Samo v enem tednu je naredil častno izjemo in je narekoval: „Popis smolarja“. Ko je nadzornik pregledoval njegove knjige, se je začudil. Kako je ravno tega izbral? Smehljaje je vprašal Urnika, kdo mu je to imenitnost svetoval?

Urnik je po pouku pripovedoval svoji ženi o nadzorniku in se nanj jezil: „Samo sekira človeka! Lani je rekel: „Gospod učitelj, vaš pouk je suhoparen. Popis čevlja, popis berača itd. Nič drugega ne veste?“ Letos me sprašuje, kdo mi je svetoval. Vrag naj ga pocitra!“ Žena se mu ni upala ugovarjati in je le žalostno obračala oči v nebo.

Jako raznovrstno je zapisoval, kaj so delali pri telovadbi. Prvi teden: Učenci so nastopali. Drugi teden: Učenci so korakali. Tretji teden: Nadaljevanje. Četrty teden: Ponavljanje. Peti teden: Učenci so na mestu poskakovali in migali s prsti. Nato spet: Nadaljevanje. Ponavljanje. Deveti teden (najbrž zaradi raznovrstnosti): Učenci so migali s prsti in na mestu poskakovali...

V zgodovini je iz bogvekakšnih vzrokov našel samo en mož milost v Urnikovih očeh. To je bil Krištof Kolumb. S tem si je upal Urnik izhajati do konca svoje učiteljske kariere. Zato ga je tudi natančno „jemal“. Gorje učencu, ako se ni naučil vsake besedice ali pa je besede malo drugače zasukal. Urnik je bil strašen človek. Poleg raznih „častnih“ naslovov, s katerimi je obdeloval učence, je znal dobro sukati palico in tudi jermen. Včasih je kak revček iz strahu za svoje življenje zlezal daleč pod klop in ni hotel ven, vedoč, da ga čaka učitelj kot tiger na svojo žrtev. Urnik se je začel z njim pogajati. „Nace, le ven pridi, ne bo se ti nič zgodilo. Boš videl, da te ne bom.“ Otrok je zaupno pogledal izpod klopi, a se hitro zopet skrtil, kajti videl je Urnika, kako stoji nad njim pripravljen k udarcu. Urnik je zarjovel: „Fantje, za njim, primite ga!“ Zagrmela so tla, zakadilo se je, dvignil se je prah in v vse to se je mešalo vpitje in cviljenje žrtve...

Najhujše je zapiral v dimnico. To je bila največja kazen, toda prebrisanost fantov je Urnika nadkrilila.

Nekoč je dva zaprl v dimnico. Drugim otrokom je ukazal naj nekaj prepisujejo, sam pa je šel pomagat lupit krompir svoji ženi.

Medtem je na poredneža popolnoma pozabil.

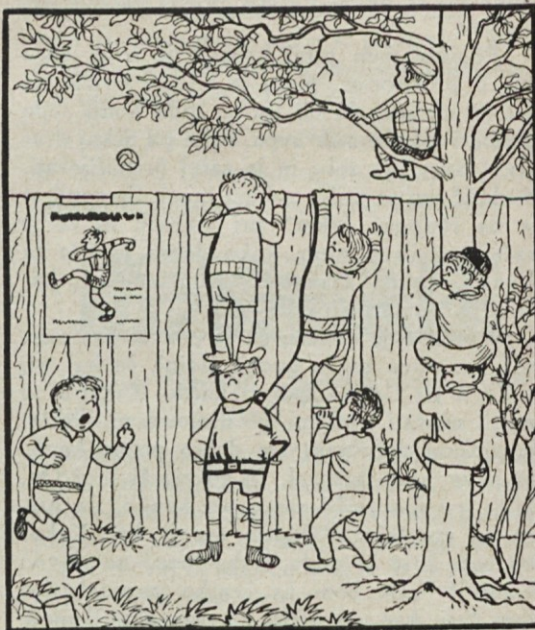
Zasliši razbijanje po vratih dimnice. „Gotovo se dušita!“ Skoči k temni kamri, izdre zapah in pogleda v dimnico. Dečka sta se zvijala vsa črna. Eden od njiju je stokal, da mu je strašno slabo. Urnikov pogled je obstal na črnih nogah. Zdaj mu je bilo kmalu jasno vse: fanta sta prišla do šunke in sta si jo pošteno privoščila... Od tistega dne ni nobene več zapiral v dimnico.

Urnik si je v srcu želel, da bi prišel nadzornik enkrat, ko bi razlagal ravno „Kolumbusa“. To bi videl, kakšni tiči so njegovi učenci. Ta želja se mu je nekoč tudi izpolnila. Nadzornik je stopil v razred ravno, ko je Urnik razlagal svetovni dogodek: Kolumb odkrije nov svet.

(Nadaljevanje prihodnjič)

Z a h v a l a

Na naš poziv v zadnji številki »Naše luči« se je dobrohotno odzvalo več rojakov iz Nemčije, Belgije, Francije, Švedske. Gotovo jim je bilo težko odstopiti edini izvod tiste številke. Ob misli na to, jim je uprava še posebej hvaležna in se jim na tem mestu zahvaljuje. Naj jim Bog povrne uslugo!

Pomagajo si, kakor si pač morejo.

POIZKUSI:

Na svatbi

Ugasnil na nebu že dnevni je soj,
škrjanček se v gozdu oglašja
in vile prižgale so zvezdic nebroj,
ki stvarstvu počitek prinaša.

Tedaj se pa dvignil je vetrič lenuh,
ga ptičje je petje zbudilo,
zaslužiti mora vsakdanji si kruh,
saj to je vseobče pravilo.

Pogumno pomel si je trudne oči,
nadel si je biserna krila,
zajadral prek' gozda, prek' strmih čeri,
zvedavost mu let je vodila.

Zaslišal v daljavi je godbe odmev,
pokukal je v kočo samotno,
tam videl je svate, veselja odsev,
ki noč je vznemirjal dremotno.

Cestitke izrekli so svatje glasno,
se vino je rujno iskriло,
tedaj pa vstopilo je dete drobnó,
na pragu zaplakalo milo.

V trenutku umolknil harmonike zvok,
veselje se bučno zgubilo,
besede le-té je izrekel otrok,
izrekel nevesti v voščilo:

„Vabila me nisi, oh, mati, to vem,
zavrгла si revno siroto,
naj vendar zdravico izreči ti smem,
zdravico ti v večno sramoto!“

Le kdo mi prepeval uspavanko bo,
le kdo me poljubljal na čelo,
in kdo me bo ljubil, vprašam te, kdo?
Le kdo se nasmehnil veselo?

Prekletstvo izrekam v poročni ti dar,
naj spremlja življenja ti pota,
naj k tebi ne vrne se sreča nikdar,
to srčno želi ti sirota.

Odhajam za vedno na bele cesté,
po širnem jaz svetu bom blodil,
le tebi pa, mati, gorje, ój gorje,
te greh je tvoj lastni obsodil!”

Siroto je tužno le gozd še sprejel,
jo vetrič poljubljal na čelo,
uspavanko tiho škrjanček zapel
in listje je rahlo šumelo...

Lojze Stegel, Francija

Če bi mogla

Če bi reva mogla
kot ptičica leteti,
če bi znala kakor ona
pesmi žvrgoletiti!

Bogme, bi letela
po zraku kdaj pa kdaj,
pod oknom bi dekletom
zapela marsikaj.

Tako pa le korakam
enolično svojo pot,
zraven pa srečavam
nešteto grenkih zmot.

Ptičica pa leta
in boža ušesa dev,
meni pa krog srca
veje lep odmev.

J. Potočnik, Belgija

Pozabljeni profesor. — Prijatelj ga vpraša: »Ti, zakaj imaš kar troje očal?« — »Zakaj?« odvrne profesor, »ene zato, da vidim stvari, ki so blizu; druge, da gledam stvari, ki so daleč; tretje pa zato, da one dvoje poiščem.«

SLOVENSKI AVTOMOBILISTI!

Ko kupujete ali prodajate avto,
ko hočete zamenjati gume,
ko je vaš avto treba umiti ali namazati,
ko žejen zahteva bencinske pijače,
se obrnite na

ESSO SERVICE

JARNY, 11 Avenue de la République,
Meurthe-et-Moselle,

kjer Vam vsak dan postreže

FLORIЈAN MOČILNIKAR

NAŠA LUČ

?

Ali
uganeš?

VREMENSKI PREGOVOR ZA OKTOBER

L-P-, V-D-I D-E-I

š- V-N-T-K-,

K-A-U T- J- Z-M-,

S- G-A- P-E-O-A.

Kjer so črtice, vstavi naslednje črke: 1. vrsta: e, e, i, n, r, v. — 2. vrsta: a, e, i, o, o. — 3. vrsta: a, e, i, m, l, u. — 4. vrsta: k, l, o, r, r, s.

POSETNICA

Slavo JAN, d. o.

V katerem kraju stanuje ta mož?

TRI UGANKE

Komu se mora vsak človek odkriti?

Nosim le takrat, kadar me drugi nosijo. Kdo sem?

Spreddaj ima kaveljček, v sredi pa žakeljček. Zada-
daj srp ima, kdo ga pozna?

REŠITEV UGANK IZ ŠTEV. 7

Izpolnjevalnica. — Raca, vrana, puran,
kobra.

Uganka. — September.

Pošetnica. — Kamniška Bistrica.

Leposlovna vprašalnica. — Damir.

ZA DOBRO VOLJO

Tako pa žel! — Delodajalec vpraša namješčenca, ki se je predstavil, da želi dobiti delo: »Koliko časa ste bili zaposleni pri zadnjem gospodarju?« - »58 let in pol, gospod podjetnik.« — »Koliko pa ste star,

če smem vprašati?« — »Dvainštirideset let.« — »Dobro. Vi pravite, da ste bili zaposleni 58 let in pol, a imate samo 42 let. Kako je to mogoče?« — »Toliko nadur sem naredil, gospod podjetnik.«

Hitro mu je odvrnil. — Na nekem odru so igrali igro, kako neki kralj ponuja celo svoje kraljestvo za enega konja. Igralec, ki je predstavljal kralja, je vzkliknil: »Konja, konja, celo kraljestvo dam za konja!« Neki neresnež zadaj med poslušalci se oglasi: »Ti, ali bi ga za osla tudi dal?« Igralec to sliši in se hitro znajde ter pravi: »Tudi! Kar na oder stopi!« Vsa dvorana se zasmje.

Poštenost. Brezposelnež pride k cirkuškemu ravnatelju vprašat za zaposlitev. Ravnatelj ga sprejme in pravi: »Prav enega mi je še manjkalo. Plačal vas bom dobro, delo pa ne bo pretežko. Vsak večer boste samo enkrat stopili v kletko k levu in mu ponudili košček sladkorja. Nato boste šli ven, kot da bi se nič ne zgodilo. Vsa skrivnost dela je v tem, da storite to tako, kot da se leva ne bojite.« Možakar odgovori ves trepetajoč ravnatelju: »Žal mi je, tega dela ne morem sprejeti. Sem pošten in odkrit človek in nikdar ne bom mogel koga prepričati o tem, česar sam ne verjamem.«

K moči je prišla. — Neki lekarnar na deželi, ki izdeluje in prodaja zdravila za okrepitev izmučenih in oslabilih ljudi, je prejel nekoč tole pismo: »Spoštovani gospod! Pred štirimi tedni sem bila tako slaba in izmučena, da nisem bila zmožna udariti našega devetletnega Jakca po zadnji. Zdaj pa, ko sem popila samo tri steklenice Vašega znanega ojačevalnega likerja, imam že vso potrebno moč, da jo tudi možu lahko pošteno primažem in da poleg tega lahko vse operem in opravi vse druga hišna dela...«